

Zeki Baştımar Kimdir ?

Zeki Baştımar, TIP Milletvekili Sadun Aren'i Komünist Partisine kaydetmiş

ANKARA, (Özel)

Sovyet Komünist Partisinin Moskova'da yapılan 23. genel kongresinde Kosiginin Türkiye komünist partisinin sekreteri olarak selâmladığı ve ismini açıkladığı Yakup Demir Yoldaş'ın hakikatta takma bir isim olduğu, aslında bu şahsın 1951-1952'de Türkiye'de yapılan komünist tevkiflerinde parti icra komitesi sekreteri sıfatıyla on seneye mahkûm edilen Zeki Baştımar olduğu öğrenilmiştir.

SÜRGÜNDE İKEN

Zeki Baştımar 1951'den 1960'a kadar hapis yatıktan sonra sürgün cezasını İstanbul'da geçirdiği sıralarda Moskova'ya kaçırılmıştır. Daha sonraları Doğu Almanya ile Prag arasında mekik dokuyan Zeki Baştımar bir taraftan Doğu Almanya'daki Bizim Radyo yayınlarını idare ederken öbür yandan Türkiye'deki gizli komünist partisinin genel sekreteri olarak partinin Türkiye'deki yöneticisi olduğu ile sürülen Hafis Okan vasıtasıyla gizli faaliyetlerin programlandırılmasını sağlamıştır.

2 NUMARALI GARNİZON MAHKEMESİ

Öte yandan öğrendiğimize göre 1953 yılında Zeki Baştımar'ın da dahil olduğu komünistlerin davasında 2 numaralı Ankara Garnizonu Askeri Siyasî Mahkemesinde Başsavcı Hakim Albay Halil Öler'in iddianamesinde Zeki Baştımar hakkında şu hususlar yer almaktadır:

Zeki Baştımar Rusya'dan 1930'da döndü ve askerliğini er olarak yaptı.

«Bir zamanlar gizli komünist partisi mensuplarının Cumhuriyet Halk Partisine girerek köşe başlarını kapmalarını ve bu yol ile iktidarı ele almak kabil olacağını partiye yaymıştır.»

Aynı iddianamede ayrıca halen TIP. M. Vekili ve genel idare kurulu üyesi olan Sadun Aren hakkında da şöyle denilmektedir:

«Zeki Baştımar maznun Sadun Aren'i partiye almış ve Ömer Lütfü Tunca'ya tanıştırmıştır. Sadun Aren 1950 yılında Avrupa'ya giderken Zeki Baştımar'ın bundan haberi olmuş ve talimat vermiştir. Sevim Tarı (komünistlikten 7 yıl mahkûm olan) ya Sadun A-

(Devamı Sa. 7 Sü. 6 da)

1926'DA GİZLİCE RUSYA'YA KAÇAN BAŞTIMAR ORADA SOSYAL İLİMLER OKUDU

Sovyet Komünist Partisinin 23. Kongresinde Kosigin'in Türk Komünist Partisinin şahsında selâmladığı Yakup Demir Yoldaş'ın Zeki Baştımar olduğu anlaşılmıştır. Gerek Türk kamu yolunun, gerekse Türk Emniyetinin çok yakından tanıdığı bu Rus ajanının kişiliği ve Türkiyeden kaçmazdan önceki faaliyetleri hakkında, Türkiye'de hâlâ komünist yoktur iddiasında bulunan, tehlikeyi işaret edenlere «Vay Efendim her taşın altında komünist arıyor-sunuz» diye feryat eden aptal kafalara ibret olsun diye arşivimizden bazı bilgiler vereceğiz. Gazetemiz bu hizmeti yaparken bir takım gafillerin de uyanmasını sağlarsa görevini yerine getirmiş olacaktır. Daha dün gibi kısa bir zamanda Mecliste komünist tehlikesine karşı birleşelim diye feryat eden Zeki Efeoğlu'na ağır sözlerle sataşan Kenan Esengin ve benzeri gafillerin, ortanın solu mu-cidlerinin ve taraftarlarının gözlerini açarsak ne mutlu bize.

ZEKİ BAŞTIMAR KİMDİR?

Sovyet Komünist Partisinin 23. Kongresine delege olarak katılan bu vatan haini Rus ajanı Türkiye' (Devamı Sa. 7, Sü. 5 de)

ren'in adresini vermiştir.»

Bildirildiğine göre Zeki Baştımar bundan birkaç ay önce Lübnan'da tanınmış komünist kürtlerle de temas ederek karanlık ve şüpheli faaliyetlerde bulunmuştur.

de bulunduğu sıralar hemen hemen 1933'ten sonraki bütün komünist faaliyetlere katılmıştır. Zeki Baştımar 1321 yılında (1905) Trabzon'un Sürmene kazasında doğdu. Babasının ismi Mehmet, annesinin de Rukiye idi. Trabzon Mualim Mektebinin beşinci sınıfına kadar okuduktan sonra 1926 yılında Rusya'ya kaçtı. Babası Millî Mücadeleye karşı bulunmuş bir kimseydi. Dört yıl Rusya'da sosyal ilimler okudu ve kaçtığı şekilde gizli olarak 1930 yılında Türkiye'ye geldi. Askerliğini er olarak yapmış 1943-1944 tevkifatı sırasında Gizli Komünist partisinin icra komitesi sekreteri Reşat Fuat Baraner'in karısı Suat Derviş ile parti teması tespit edildiğinden hapsedilmiş ve fakat 11 ay mevkuf kaldıktan sonra delil yetersizliğinden beraat etmiştir.

5 Nisan 1966 SABAH